

КОНЦЕПЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ В ОПТОВО-РОЗДРІБНОМУ ТОРГОВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

CONCEPT OF ACCOUNTING ORGANIZATION IN THE WHOLESALE-RETAIL TRADE ENTERPRISE

У статті здійснена характеристика особливостей торговельної діяльності й організації обліку в оптово-роздрібному підприємстві. Досліджені особливості об'єктів організації обліку на підприємствах торговельної галузі. Виявлено, що раціонально сформована облікова номенклатура сприяє ліквідації дублювання первинних документів та в регістрах аналітичного і синтетичного обліку, формуванню документопотоку і документообігу. Надана характеристика особливостей аналітичного обліку в підрозділах оптово-роздрібного підприємства. Запропоновані заходи щодо налагодження внутрішньогосподарського бухгалтерського контролю.

Ключові слова: торгівля, товар, оптово-роздрібне підприємство, первинний документ, документопотік, документообіг.

В статье осуществлена характеристика особенностей торговой деятельности и организации учета в оптово-розничном предприятии. Исследованы особенности объектов организации учета на предприятиях торговой отрасли. Выявлено, что рационально сформированная учетная номенклатура способствует ликвидации дублирования в первичных документах, регистрах аналитического и синтетиче-

ского учета, формированию документопотока и документооборота. Дана характеристика особенностей аналитического учета в подразделениях оптово-розничного предприятия. Предложены мероприятия по усовершенствованию внутривозвращенного бухгалтерского контроля.

Ключевые слова: торговля, товар, оптово-розничное предприятие, первичный документ, документопоток, документооборот.

The article describes the characteristics of trade activity and accounting organization in the wholesale and retail enterprise. The peculiarities of accounting organization objects at the enterprises of the trade industry have been investigated. Rationally formed accounting nomenclature contributes to the elimination of duplication in primary documents, registers of analytical and synthetic accounting, the formation of document flow and document circulation, as it is revealed in this paper. The characteristic of the analytical accounting features in the wholesale and retail business units have been given. Measures for the establishment of internal accounting control have been proposed.

Key words: trade, goods, wholesale and retail enterprise, primary document, document flow, document circulation.

УДК 657.1

Левченко О.П.

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування Таврійський державний агротехнологічний університет

Постановка проблеми. Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що існування ринкової економіки, демократизація суспільства потребують відповідних суттєвих змін в обліку, його наближення до реального економічного середовища, до вимог міжнародних стандартів. Оптово-роздрібні торговельні підприємства, виходячи з конкретних умов своєї роботи, обирають найбільш прийнятний для себе варіант організації обліку, який забезпечує надійний контроль за ефективним використанням цього ресурсу. Тому проблема удосконалення організації обліку в системі управління всіх ланок оптово-роздрібного торговельного підприємства є важливою темою для вирішення задач управління підприємством загалом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні питання організації обліку на підприємствах загалом та в торговельній галузі зокрема висвітлені в наукових працях вітчизняних та зарубіжних учених-економістів: Бутинця Ф.Ф., Собка В.В., Завгороднього В.П. та інших.

Незважаючи на це, слід відмітити, що в літературі не досить наукових праць із побудови концепції, а також характеристики особливостей організації обліку в системі управління оптово-роздрібним підприємством.

Постановка завдання. Виходячи з вищенаведеного, метою дослідження є комплексне обґрун-

тування теоретичних і методичних положень щодо основних об'єктів організації обліку, а також розроблення практичних рекомендацій з її удосконалення в оптово-роздрібному торговельному підприємстві, що забезпечить організаційно-економічні умови для ефективної діяльності суб'єктів господарювання України.

Для досягнення визначеної мети поставлено низку завдань:

- визначити місце об'єктів організації обліку в системі управління торговельного підприємства;
- уточнити сутність організації та документування обліку товарних ресурсів з метою ефективного використання;
- надати пропозиції з удосконалення організації документопотоку та документообігу облікового процесу та його контролю в торговельному підприємстві.

Виклад основного матеріалу дослідження. Торговельна діяльність в Україні здійснюється у формах оптової та роздрібної торгівлі, а також у торговельно-виробничій сфері (громадське харчування).

Оптова торгівля – це діяльність із придбання та відповідного перетворення товарів для подальшої їх реалізації, як правило, великими партіями підприємствам роздрібної торгівлі або іншим суб'єктам підприємницької діяльності для подальшого перепродажу або промислового використання (обробки). Зазвичай внаслідок оптової тор-

гівлі товари не надходять кінцевим споживачам. Оптова торгівля є першим етапом руху товару в сфері обігу від виробника до споживача.

Роздрібна торгівля – це сфера підприємницької діяльності щодо продажу товарів або послуг на підставі усного чи письмового договору купівлі-продажу безпосередньо кінцевим споживачам для їх власного некомерційного використання. Вона є завершальним етапом руху товарів у сфері обігу.

Торговельна діяльність в Україні регулюється досить великою кількістю різноманітних нормативних актів. Насамперед це Закони України «Про підприємництво», «Про захист прав споживачів», «Про споживчу кооперацію» та ін.

До організації та ведення торговельної діяльності ставиться низка специфічних вимог. Так, господарюючі суб'єкти можуть здійснювати торговельну діяльність лише після їх державної реєстрації як суб'єктів підприємництва. Торговельні приміщення необхідно обладнати згідно з вимогами охорони праці, протипожежної безпеки, захисту навколишнього середовища, санітарної безпеки тощо. Заборонено продавати товари, що не мають відповідного товарного вигляду, з простроченим терміном придатності. На всі товари, виставлені для продажу у торговому залі, необхідно оформити цінніки. Вимірювальні прилади повинні мати державне тавро і періодично проходити перевірку в органах Держстандарту України.

У сфері роздрібно́ї торгівлі реалізація окремих видів товарів може здійснюватися лише за наявності спеціального дозволу – ліцензії. До таких товарів відносять: алкогольні напої, тютюнові вироби, лікарські засоби, зброя та боєприпаси до неї, особливо небезпечні хімічні речовини, наркотичні засоби, психотропні речовини, вироби із вмістом дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння, вибухові речовини та ін.

Однією з важливих особливостей торговельної діяльності є необхідність проводити усі розрахунки з покупцями готівкою або у безготівковій формі (з використанням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів і т. ін.) через відповідним чином зареєстровані, опломбовані та запрограмовані у фіскальний режим роботи реєстратори розрахункових операцій (РРО) або з використанням (у випадках, передбачених законодавством) зареєстрованих в установленому порядку розрахункових книжок (РК). До РРО відносять: електронні контрольно-касові апарати (ЕККА), електронні контрольно-касові реєстратори (ЕККР), комп'ютерно-касові системи (ККС), автомати з продажу товарів тощо.

Усі перелічені та інші особливості торговельної діяльності зумовлюють специфіку організації бухгалтерського обліку в торгівлі:

1) облік товарів у роздрібно́ї торгівлі ведеться у вартісному вираженні за цінами продажу (за винятком окремих цінних товарів – ювелірних виробів, автомобілів тощо);

2) торговельна націнка у роздрібно́ї торгівлі включає суму податку на додану вартість, сплачену постачальнику, власну торговельну націнку підприємства торгівлі та ПДВ на суму цієї торговельної націнки. Облік торговельних націнок ведеться на окремому регулюючому субрахунку 285 «Торгова націнка»;

3) у балансі торгового підприємства залишок товарів відображають за собівартістю придбання (без суми торгової націнки) з урахуванням транспортно-заготівельних витрат, тому сальдо рахунка 28 «Товари» показують згорнутим;

4) товар, прийнятий на комісію, залишається власністю комітента до його реалізації, тому облік такого товару ведуть окремо і його залишок на кінець звітного періоду у балансі торгового підприємства не відображають;

5) транспортно-заготівельні витрати (ТЗВ) включають до собівартості придбаних товарів, тому їх обліковують на рахунок 28 «Товари» або безпосередньо у вартості придбаного товару, або на окремому субрахунку 289 аналогічної назви;

6) у галузі оптової та роздрібно́ї торгівлі відсутній процес виробництва, а у громадському харчуванні він досить специфічний, що зумовлює низку особливостей в організації обліку цієї стадії кругообігу засобів торгово-виробничого підприємства;

7. інші витрати торговельної діяльності (витрати обігу) не включають до собівартості реалізованих товарів, а обліковують окремо як операційні витрати (витрати періоду) і списують безпосередньо на фінансові результати у періоді їх виникнення.

Перелічені особливості впливають на організацію і методику ведення бухгалтерського обліку та визначення фінансових результатів торговельної діяльності оптово-роздрібно́го підприємства.

Організація обліку оптово-роздрібно́го підприємства як єдиний обліковий процес складається із сукупності його об'єктів, що наведені на рис. 1.

Складники блоків організації обліку повинні відповідати галузі діяльності, тобто торгівлі; структурному підрозділу, тобто складу, магазину. Саме ці фактори впливають на організацію облікового процесу підприємств торгівлі. У працях Ф.Ф. Бутинця, В.В. Собка ґрунтовно визначено, що облікова номенклатура будь-якого підприємства – це перелік фактів господарської діяльності форм функціонування майна, капіталу, господарських операцій, її результатів, що мають знайти відображення у бухгалтерському обліку [1, с. 35]. Наявність раціонально сформованої облікової номенклатури сприяє ліквідації дублювання в бухгалтерському обліку, доцільно обраних первинних документів, реєстрів аналітичного та синтетичного обліку, формуванню документопотоку і документообігу.

Документування на багатофункціональних оптово-роздрібно́х підприємствах є важливим

Рис. 1. Об'єкти організації обліку торгово-роздрібного підприємства

складником організації обліку. Прикладом може слугувати додаток до наказу «Про облікову політику ТОВ «Господар» м. Мелітополь Запорізької області, наведений в таблиці 1.

Таке оформлення додатку для цього торговельного підприємства є зручним тому, що вказані не тільки первинні документи, а й короткий зміст господарської операції. Але, незважаючи на те, що графік документообігу на підприємстві не є обов'язковим, доречно ввести практику його складання в обліковому процесі торгово-роздрібного підприємства. Це дасть змогу раціонально організувати його документоопотік і визначить коло осіб, що відповідають за порядок та строки оформлення документів і подання їх до подальшої бухгалтерської обробки. Графік або план документообігу дозволить раціонально організувати роботу облікового апарату та інших підрозділів і служб, що мають відношення до товарних операцій та їх обліку.

Під час організації обліку на підприємствах торговельної галузі важливе не тільки складання і оформлення первинних документів, а й порядок і форми Товарних звітів, що надаються до бухгалтерії.

Кожний первинний документ у товарному звіті записується в окремий рядок.

Товарні звіти, що надходять у бухгалтерію ТОВ «Господар», підлягають ретельній перевірці. Вони насамперед контролюють своєчасність та правильність оформлення процесів прийому та відпуску товарів.

Кожний прикладений документ має дату складання, а також підписи осіб, відповідальних за здійснену операцію. Відсутність дати може приховувати факт несвоєчасного оприбуткування або списання товарів. Обов'язково на документі має бути представлений підпис особи, що одержала товар.

Товарно-транспортні накладні та інші видаткові документи є бланками суворої звітності. Тому в ТОВ «Господар» перевіряється наявність на цих документах типографської нумерації та штампу підприємства, пропуски в порядковій нумерації видаткових документів.

Під час організації обліку є вимога щодо складання та ведення кожного синтетичного рахунку та субрахунку в аналітичному розрізі. Наприклад, аналітичний облік товарів в оптово-роздрібному підприємстві ТОВ «Господар» ведуть по матеріально-відповідальних особах і по найменуванню товарів. Складський облік у місцях зберігання ведуть матеріально-відповідальні особи складу за кількістю,

Таблиця 1

Документальне оформлення операцій в оптовій торгівлі ТОВ «Господар»

№ з/п	Назва господарської операції	Документальне оформлення
1	Реалізація товару зі складу:	–
	– безпосередньо представнику покупця	Рахунок-фактура, Накладна, Податкова накладна, Договір
	– на умовах передоплати	Податкова накладна, Довіреність, копія Платіжного доручення, Договір
	– на умовах наступної оплати	Рахунок-фактура, Накладна, Податкова накладна, Договір
	– автомобільним транспортом	Накладна, Податкова накладна, Товаротransпортна накладна
2	Одержання грошових коштів за реалізований товар	Виписка банку
3	Придбання товарів на умовах розрахунку та обміну	Рахунок-фактура, Накладна, Товаротransпортна накладна, Податкова накладна, Договір, Доручення
4	Надходження товарів у результаті їх внеску до Статутного фонду	Накладна, Товаротransпортна накладна, Заява
5	Оприбуткування лишків, списування нестач	Акт інвентаризації
6	Повернення товару	Заява, Накладна повернення

ціною, найменуванням та сортами товарів. Спосіб аналітичного обліку залежить від способу зберігання товарів і техніки обліку. На практиці в ТОВ «Господар» застосовується партійний і сортовий способи складського обліку товарів. В оптових складах, де товари відпускаються в упаковці виробника, тобто немає потреби перетворювати виробничий асортимент у торговий, використовується партійний облік товарів. За партійного способу партією вважається певна кількість товарів, які надійшли одночасно по одному супроводжувальному документу. Умовами партійного обліку в ТОВ «Господар» є:

- наявність на кожному місці пакувального ярлика, де визначено найменування товарів, цін на них, з обрахуванням вартості;
- відповідність загальної вартості по пакувальних ярликах і по рахунку;
- зазначення в документі номера партії;
- зберігання товарів по партіях у порядку нумерації місць.

За партійного обліку товари, що надійшли на склад ТОВ «Господар», не змішуються з товарами, які надійшли раніше, і зберігаються окремо по кожній партії. Кожній партії присвоюється номер, цим номером є номер супроводжувального документа постачальника або порядковий номер спеціальної книги реєстрації отриманих вантажів.

На кожну партію виписується партійна карта під тим же номером, в якій матеріально-відповідальна особа помічає рух товарів по цій партії. Партійні карти виписуються і реєструються в бухгалтерії ТОВ «Господар». На всіх видаткових документах по кожному відпуску товару вказується номер партії, а у партійній карті, відповідно, помічається номер видаткового документу і кількість виданих товарів. При повному виданні партії партійна карта закривається і здається разом із товарним звітом у бухгалтерію ТОВ «Господар», де виявляються нестачі або залишки ще до проведення інвентаризації. Взаємний залік залишків і нестачі товарів, які виникли в різних партіях, не допускається.

Сортівний спосіб обліку товарів застосовується на тих складах ТОВ «Господар», де зберігання товарів організовано по найменуваннях і сортах незалежно від часу їх надходження. При такому способі зберігання товари, що надійшли, приєднуються до залишку тих товарів з таким же найменуванням і сортам, які вже є у наявності.

Аналітичний облік товарів при сортовому способі в ТОВ «Господар» ведеться в картках кількісно-сумового обліку. Картки розміщуються в картотеці по групах товарів, а в групах – по найменуваннях, артикулах, сортах і цінах. Записи в картках роблять на основі прибуткових і видаткових документів тільки по кількості. Після кожного запису виводять сальдо. Аналітичний облік товарних запасів у бухгалтерії ТОВ «Господар» ведуть по матеріально-відповідальних особах, кількості і сумі або тільки

в сумарному виразі. По картах партійного обліку щомісячно складається оборотна відомість, в якій виводяться залишки по кожній партії товарів. По даних карток сортового обліку на кінець місяця і на дату інвентаризації складається також оборотна відомість по номенклатурі товарів, кількості і сумі.

Оскільки операції із рухом товарів є невід'ємною складовою частиною діяльності торговельного підприємства, то внутрішньогосподарський бухгалтерський контроль повинен здійснюватися постійно. Особливо це актуально для підприємств оптово-роздрібною торгівлі, які здійснюють диверсифіковану діяльність, що і визначає необхідність розроблення ефективної системи внутрішнього контролю.

Система внутрішньогосподарського бухгалтерського контролю, як би добре вона не була продумана, гарна лише настільки, наскільки гарні люди, які втілюють її в життя. У деяких випадках витрати на створення і підтримку витонченої системи контролю можуть перевищити вигоди від її функціонування [2].

Організація внутрішньогосподарського бухгалтерського контролю насамперед необхідна для формування правильних показників звітності шляхом внесення коригувань, пов'язаних із можливим виявленням недостач та лишків (за результатами проведеної інвентаризації), а також виявлення та усунення фактів навмисного зменшення товарно-матеріальних активів матеріально-відповідальними особами різними шляхами, що дозволить вжити вчасних заходів та попередити негативні наслідки, які можуть виникнути.

Ці впровадження потрібні в ТОВ «Господар» для більш повного обліку товарно-матеріальних цінностей, для контролю запобігання створенню лишків і нестач. Для цього пропонується впорядкування системи внутрішньогосподарського контролю, що є в Товаристві, це забезпечить схоронність засобів, точність і надійність бухгалтерських записів. При цьому варто доповнити систему внутрішньогосподарського бухгалтерського контролю низкою процедур, що містять у собі три елементи: загальну політику контролю, систему обробки облікових даних і контрольні процедури (рис. 2).

Розглянемо детальніше наведені процедури:

1. Видача дозволів. Повинна існувати відповідна система видачі дозволів керівництвом на ті або інші господарські операції і види діяльності.

2. Відображення в обліку фактів господарської діяльності. Усі факти господарської діяльності повинні бути зареєстровані для полегшення підготовки фінансової звітності й обліку засобів.

3. Документація. Розробка і використання відповідних форм документів допомагає забезпечити належне відображення в обліку господарських операцій.

4. Обмеження доступу. Доступ до засобів повинний здійснюватися в строгій відповідності з дозволами, виданими керівництвом.

Рис. 2. Удосконалена система внутрішньогосподарського бухгалтерського контролю, запропонована в ТОВ «Господар»

5. Періодичні незалежні перевірки. Звірення облікових даних із фізичною наявністю повинно здійснюватися незалежною особою.

6. Поділ обов'язків дозволяє помітити помилку як мінімум ще одною особою.

7. Кадрова політика. Варто практикувати підбор фахівців, ротацию головних фахівців, контроль виконання графіка відпусток, а також оформлення матеріальної відповідальності з особами, що працюють із грошми і цінностями, що припускає перевірку даних про матеріально відповідальних осіб і захист фірми від розкрадань з їхнього боку.

Висновки з проведеного дослідження. Результати дослідження питань організації обліку оптово-роздрібного торговельного підприємства дають змогу сформулювати такі висновки:

1) особливості торговельної діяльності зумовлюють специфіку організації бухгалтерського обліку в оптово-роздрібному підприємстві. Ліквідувати дублювання в первинних документах, регістрах аналітичного та синтетичного обліку можливо за наявності раціонально сформованої облікової номенклатури;

2) важливою складовою частиною організації обліку підприємства торговельної галузі є раціонально організований його документообіг і визначення кола осіб, що відповідають за порядок та строки оформлення документів і подання їх до подальшої бухгалтерської обробки. Раціональній організації роботи облікового апарату та інших підрозділів і служб, що мають стосунок до обліку наявності та руху товарних операцій та їх обліку, сприяє наявність Графіку або плану документообігу;

3) чітко налагоджений внутрішньогосподарський бухгалтерський контроль товарів на всіх етапах їх руху у системі управління забезпечує безперервність реалізації товарів і задоволення попиту покупців, виявлення та використання внутрішніх резервів зниження витрат обігу, а також запобігає зловживанням і перевитратам.

Удосконалена система внутрішньогосподарського бухгалтерського контролю, запропонована в ТОВ «Господар», сприятиме раціональному обліку товарно-матеріальних цінностей, контролю запобігання створення лишків і нестач.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік: роздуми вченого. / Ф.Ф. Бутинець. Житомир: ПП. «Рута», 2001. 100 с.
2. Собко В.В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: [навч. посіб.] / В.В. Собко. К.: КНЕУ, 2004. 412 с.
3. Грабова Н.М. Бухгалтерський облік у торгівлі: [навч. посіб. для студ вищ. навч закл.] / Н.М. Грабова, В.М. Добровський. К.: А.С.К., 2004. 800 с.
4. Сенчук Т.Я. Особливості організації обліку підприємств оптово-роздрібної торгівлі. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvntu/15_4/286_Senczuk_15_4.pdf. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.
5. Грабова Н.М. Бухгалтерський облік в виробничих торгових підприємствах [Текст] / Н.М. Грабова, В.М. Добровський, Н.В. Кузьмич. К.: АСК. 2005. 563 с. ВБК 966-8568-42-7.
6. Власюк Г.В. Напрями вдосконалення обліку операцій з продажу товарів / Г.В. Власюк. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Dtr_ep/2010_4/Shes/EC410_08.pdf. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.
7. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг [Електронний ресурс]: Закон України від 6 липня 1995 року № 265/95. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/265/95-vr>. – Законодавство України.
8. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку [Електронний ресурс] : Наказ МФУ від 24.05.1995 р. № 88. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>. – Законодавство України.
9. Хом'як Р.Л. Бухгалтерський облік в Україні [Текст] : навч. посіб. / Р.Л. Хом'як. Львів: Інтелект-Захід, 2005. 1072 с. ISBN 978966-8687-89-1.
10. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ МФУ від 24.05.1995 р. № 88. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>. – Законодавство України.

REFERENCES:

1. Butynets, F.F. (2001). Bukhholderskyi oblik: rozдумы vchenoho. Zhytomyr: PP. «Ruta», 100 p. (in Ukrainian)
2. Sobko, V.V. (2004). Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku, ekonomichnoho kontroliu ta analizu: [navch. posib]. K.: KNEU, 412 p. (in Ukrainian)
3. Hrabova N.M., Dobrovskiy V.M . (2004). Bukhholderskyi oblik u torhivli: [navch. posib. dlia stud vyshchiu navch zakl.]. K.: A.S.K., 800 p. (in Ukrainian)
4. Senchuk, T.Ia. Osoblyvosti orhanizatsii obliku pidpriemstv optovo – rozdribnoi torhivli [Online]. Retrieved from: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvntu/15_4/286_Senczuk_15_4.pdf. [Nazva z domashnoi storinky Internetu].
5. Hrabova, N.M. (2005). Bukhholderskyi oblik v vyrobnychkh torhovykh pidpriemstvakh [Tekst]; [N.M. Hrabova, V.M. Dobrovskiy, N.V. Kuzhelnyj]. K.: ASK, 563 p., VBK 966-8568-42-7.
6. Vlasiuk, H.V. Napriamy vdoskonalennia obliku operatsii z prodazhu tovariv [Online]. Retrieved from: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Dtr_ep/2010_4/Shes/EC410_08.pdf. Nazva z domashnoi storinky Internetu.
7. Pro zastosuvannia reiestratoriv rozrakhunkovykh operatsii u sferi torhivli, hromadskoho kharchuvannia ta posluh [Online]; [Zakon Ukrainy vid 6 lypnia 1995 roku № 265/95]. Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/265/95-vr>. Zakonodavstvo Ukrainy.
8. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro dokumentalne zabezpechennia zapysiv u bukhhalterskomu obliku [Elektronnyi resurs]; [Nakaz MFU vid 24.05.1995 r. № 88]. Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>. Zakonodavstvo Ukrainy.
9. Khomiak, R.L. (2005). Bukhholderskyi oblik v Ukraini [Tekst]; [navch. posib.], Lviv: Intelekt-Zakhid, 1072 p. ISBN 978966-8687-89-1.
10. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro dokumentalne zabezpechennia zapysiv u bukhhalterskomu obliku [Online]. Nakaz MFU vid 24.05.1995 r. № 88. Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>. Zakonodavstvo Ukrainy.

CONCEPT OF ACCOUNTING ORGANIZATION IN THE WHOLESALE-RETAIL TRADE ENTERPRISE

The organization and conduct of trading activities put a number of specific requirements. The peculiarities of trade activity predetermine the specifics of accounting organization in trade.

The presence of rationally formed accounting nomenclature, contributes to the elimination of duplication in accounting, expediently chosen primary documents, registers of analytical and synthetic accounting, the formation of document flow and document circulation.

Documentation at multifunctional wholesale and retail enterprises is an important component of accounting organization.

The schedule of document circulation at the enterprise is not obligatory, but it is appropriate to introduce the practice of compiling it in the accounting process of the commercial and retail enterprise. This will result in a rational organization of its document flow and identify the circle of persons responsible for the order and timing of processing documents and submitting them for further accounting.

Not only the drawing up and registration of primary documents, but the order and design of the Goods reports provided to the accounting department are important during organizing accounting at the enterprises of the trade industry.

Since transactions with the movement of goods are an integral part of the business of a trading company, then the internal accounting control should be carried out continuously. This is especially true for wholesale and retail enterprises and determines the need to develop an effective system of internal control.

The organization of internal accounting control shows, first of all, reporting is necessary for the formation of correct indicators by making adjustments related to the possible identification of shortages and balances (based on the results of inventory), as well as identifying and eliminating facts of intentional reduction of inventory assets materially -responsible persons in different ways, which will allow taking timely measures and preventing the negative consequences that may arise.

The results of the study of accounting organization of the wholesale and retail trade enterprise make it possible to formulate the following conclusions: namely, the peculiarities of trade activity predetermine the specifics of the organization of accounting in the wholesale and retail enterprise; an important component of accounting organization of the trading industry is rationally organized and its document flow and the definition of the circle of persons responsible for the order and timing of processing documents and submitting them for further accounting; well-established internal accounting control of goods at all stages of their movement in the management system ensures the continuity of the sale of goods and the satisfaction of buyers demand, the identification and use of internal reserves to reduce the cost of circulation, and also prevents abuse and overexpenditure.